

Met sterke vaksecties verder bouwen aan een (nieuwe) school

Voor wezenlijke onderwijsontwikkeling zijn sterke vaksecties onmisbaar. Zuidermavo en CBS*plus* gebruiken de komende jaren om hun vaksecties te versterken. Met een goede reden: beide scholen gaan in 2025 samen verder als één nieuwe school voor mavo, havo en vwo. Deze school gaat werken vanuit een nieuwe visie, waarin gepersonaliseerd leren en 'leren door doen' een centrale rol krijgen.

DOOR KARIN VAN BREUGEL

Een sterke vaksectie is een vaksectie die goed marcheert en goed presteert, om het maar even simpel te stellen. In sterke vaksecties werken betrokken en bevlogen docenten die de schouders eronder willen zetten en elkaar inspireren. Pijlers van een sterke vaksectie zijn het curriculum, het toetsbeleid, de resultaten, het pedagogisch-didactisch handelen en een goede samenwerking in het team. In een audit heeft Brigitte van Hilst, adviseur bij de CED-Groep, in beeld gebracht welke pijlers extra aandacht behoeven op Zuidermavo en CBS*plus*.

Inhoudelijke ambities

"Er zijn verschillende redenen waarom we dit traject zijn gestart. Een belangrijk punt is dat we de vakwerkplannen inhoudelijk willen verbeteren. Het vakwerkplan was een papieren stuk dat bij wijze van spreken in de la lag. We willen dat het vakwerkplan een dynamisch document wordt, dat de basis vormt voor het handelen van de sectie en voor het onderwijs dat je met elkaar neerzet. Om een goed vakwerkplan te kunnen schrijven, moeten de vaksecties veel beter inzicht krijgen in de keuzes die ze maken en in wat ze doen", zegt Petra Verhoef, onderwijsteamleider op Zuidermavo. Harald van Vugt, rector van beide scholen: "Het is de bedoeling dat alle collega's het onderwijs op de nieuwe "Stadionparkschool" (de werknaam) op een andere manier gaan verzorgen dan zij nu doen. De komende jaren gebruiken we om daarop voor te sorteren, waarbij beide scholen hun eigen pad lopen en eigen prioriteiten stellen." Op Zuidermavo gaat bijvoorbeeld een aantal secties aan de slag met leerdoelgericht coachen en met de inhoudelijke ontwikkeling van hun vak. Op CBS*plus* heeft het verbeteren van de basiskwaliteit voor alle vaksecties prioriteit. Dat is voor een belangrijk deel ingegeven

door de tegenvallende resultaten. Maar wat ook meespeelde: de school heeft vorig jaar driehonderd leerlingen overgenomen van een andere school die haar deuren moest sluiten. Het heeft enorm veel energie gekost om deze instroom op te vangen, de school werd opeens bijna twee keer zo groot. Dit heeft van alle secties heel veel gevraagd.

Meer differentiëren

Op zowel Zuidermavo als CBS*plus* wordt geïnvesteerd in de didactische vaardigheden van het team. Harald zegt daarover: "Meer dan negentig procent van onze leerlingen heeft een

Petra Verhoef en Harald van Vugt (foto: Sanne Bas)

migratieachtergrond. Voor hen is Nederlands de tweede taal. Op het moment dat je frontaal en klassikaal lesgeeft en strikt de methode en het programma van leren en toetsen (PLT) volgt, blijven niet alle leerlingen aangehaakt. In de lessentabel hebben we op dit moment onder meer maatwerkuren en huiswerkbegeleiding opgenomen, maar we willen dat elke docent in staat is om binnen zijn eigen lessen te differentiëren en aan te sluiten op de leerbehoeften van de leerlingen. We willen toe naar meer gepersonaliseerd onderwijs.”

De school gaat dit concept de komende jaren verder uitwerken en concretiseren. “We zien onder meer dat de docenten op Zuidermavo erg vasthouden aan de methode. Dat is jammer, zeker ook omdat het een gevoel van druk met zich meebrengt als je vindt dat alle hoofdstukken van a tot z behandeld moeten zijn. Als je handelt met het eindpunt voor ogen en je wat vrijer verhoudt ten opzichte van de methode, kun je misschien andere keuzes maken, bijvoorbeeld in het curriculum. Dat staat nog echt in de kinderschoenen. Het is belangrijk dat de secties daar het juiste gesprek over gaan voeren”, aldus Petra.

Leren door doen

“We willen dat de leerlingen van de nieuwe Stadionparkschool door praktisch handelen tot leren komen. Ofwel ‘leren door doen’. Er worden verschillende domeinen ingericht en met name de bovenbouwleerlingen gaan werken aan vakoverstijgende projecten. We gaan ook andere vormen van assessment inzetten: minder toetsen en repetities, maar wel ‘praktijkexamens’ waarin leerlingen laten zien wat ze geleerd hebben. Dit is een behoorlijk onderscheidend onderwijsconcept, waarvan we denken dat het heel goed past bij de leerlingpopulatie in Rotterdam-Zuid. Op Zuidermavo zijn enkele kleine secties inmiddels al

nadrukkelijk bezig met ‘leren door doen’. De komende jaren zullen meer secties dit voorbeeld volgen”, aldus Harald.

CED-Groep helpt met volgende stap

Om de basiskwaliteit, de vakwerkplannen en de vaksecties te versterken, worden Zuidermavo en CBS*plus* ondersteund door Brigitte van Hilst, adviseur bij de CED-Groep. Petra zegt over haar betekenis in het traject: “Brigitte heeft de kennis en kunde om onze vakwerkplannen sterker te maken. Zij is in staat om de vakdocenten te laten denken over de thema’s die in een vakwerkplan thuishoren en om hier met elkaar het juiste gesprek over te voeren.” Harald vult aan: “Zeker op CBS*plus* is men doordrongen van de noodzaak dat er iets moet gebeuren. Maar zelfs als dat urgentiebesef er is, betekent het niet altijd dat je met elkaar handelingsbekwaam bent om de volgende stap te zetten. Daarin heb je ondersteuning nodig.”

Met elkaar leren

“In mijn droomschool staat leren op elk niveau centraal, van schoolleiding tot onderwijsondersteunend personeel. Leren en jezelf ontwikkelen zou voor iedereen de normaalste zaak van de wereld moeten zijn, want je kunt altijd beter worden. Dat verdienen de kinderen die wij onderwijs bieden. Zij mogen van ons een professionele en zelfkritische houding verwachten”, aldus een bevlogen Harald.

Zowel Harald als Petra steken hun waardering voor de collega’s niet onder stoelen of banken. Petra: “De ambities rijzen de pan uit. In alle ontwikkelingen wordt er van alle medewerkers veel verwacht. Het is mooi om te zien welke initiatieven er inmiddels al (ondanks corona!) voortvarend zijn opgepakt.” Om collega’s in de gelegenheid te stellen om van en met elkaar te leren, bieden de scholen ook concrete faciliteiten. Zo wordt dit jaar gestart met collegiale consultatie, waarbij een speciaal ontwikkelde digitale observatietool behulpzaam is. Op CBS*plus* is er bijvoorbeeld ook een maandelijks overleg van vaksectievoorzitters. “Vaksectievoorzitters hebben een heel prominente verantwoordelijkheid als het gaat om de onderwijskwaliteit binnen hun sectie. Dat maandelijks overleg fungeert als kleine leergemeenschap”, besluit Harald. ●

Aan de slag met jouw vaksectie

Wil je investeren in jouw vaksectie en grip krijgen op thema’s als toetsbeleid, curriculum, resultaten, samenwerking, pedagogiek en didactiek? De *Gesprekskaarten Sterke Vaksectie* helpen je op weg. Download ze op: www.cedgroep.nl/sterkevaksecties

Ook interessant: de training *Leidinggeven aan de vaksectie* in het vo.

Illustratie: cover boek *Leidinggeven aan de vaksectie*
Bestellen: www.cedgroep.nl/webwinkel